

NAPREJ

Državna ljudska knjižnica v LJUBLJANI

Glasilo Socialistične stranke Jugoslavije.

Izhaja razen ponedeljka in dneva praznika vsak dan.

Uredništvo in upravnništvo: Celje, Strossmajerjeva ul. št. 1, I. nadstropje

Naslov za dopise: »NAPREJ«, Celje, Ček. rač. št. 11.959.

Stane mesečno . . . . . 20 Din, za inozemstvo . . . . . 30 Din.

Oglašiš: prostor 1x65 mm 1 Din.

Dopise frankirajte in podpisujte, sicer se ne priobčijo. Rokopisi se ne vračajo. Reklamacije za list so poštne proste.

Zakonita tatvina.

V nedeljo bo občni zbor »Ljudske tiskarne« in pri tej priliki se bo izvršila prava pravcena tatvina, na katero pa vendar ne moremo naluiskati policajev, zato ker bo ta tatvina zakonita. V kapitalističnem družabnem redu je zakonita tatvina na dnevnem redu, socialistični programi govore o nji in nešteto člankov je bilo po socialističnem tisku napisanih proti nji, ni treba nositi še več vode v Savo. Kapitalizem si ostane enak do svoje smrti.

Da pa se »socialisti« poslužujejo istih trikov kapitalističnih gospodarjev sveta in da gospodarijo v socialističnih organizacijah po isti kapitalistični moral, to je za marsikoga vendarle novost. (Za nas ne, poznamo te »socialiste« že več let, za nas je novost le to, da so se k tem »socialistom« pridružili tudi nekateri, ki so jih prej z nami vred poznali in obsodili. . . .)

»Ljudska tiskarna« ima 1.000.000 K delniškega kapitala. Od nedelje bo imela 2.500.000 K. Del kritih rezerv, to je tisto, za kolikor je danes tiskarna več vredna nego 1.000.000 K, bo dal občni zbor novim delničarjem namesto da bi stare delnice obdržale svojo blagovno vrednost. Stari delničarje so l. 1920. plačali 1.000.000 K v še precej veljavnih kronah, odzdati bodo imeli samo iste številke, vrednost krome bo pa padla.

Glavni delničarji so »Nakupovalna zadruga«, »Konsumno društvo za Slove« in »Sloga«. Nakupovalna in konsum sta sicer v mnogih vprašanih precej nasprotna, prva je bolj pod vplivom Uratnika, drugi pa Toneta Kristana, za ta občni zbor sta se pa obe zadrugi lepo združili na kompromis, po katerem bosta likvidirali »Nakupovalno« tako, da bo delnice »Ljudske tiskarne« dobila »Soc. tiskovna zadruga«, ves drugi dobiček pa ostane Konsumu in njegovemu načelstvu kot likvidatorju »Nakupovalne«. Za to ceno bo Konsum pri nedeljskem občnem zboru dovolil, da se izvrši zakonita tatvina, pri kateri bodo tudi njegove delnice okradene. »Slogo« bo pa po zaslugi Fr. Svetka in Fil. Uratnika zastopal Čobaj, ki igra seveda z njimi skupaj, saj je že star muzikant na violino kapitalistične morale. Izjavil bo, da je »Sloga« popolnoma zadovoljna, če

jo sodrugi tatovi okradejo. Morebiti bo kak vladni komisar in kak notar tudi zraven, vse pojde soglasno, nič ugovora, in če bo kak mali delničar slučajno navzoč in če bo razumel, zakaj gre, in če se bo ojunčil podvomiti o čem, mu bodo rekli, da se mora manjšina ukloniti večini, pa bo, Zakonita tatvina bo izvršena in potrjena, potem bodo pa gospodje imeli enkrat za vselej razen dosedanjih delnic še tudi novih za 1.500.000 in potem začno lahko takoj izdajati nov »socialistični« dnevnik, ki bo za zedinjenje in za slovo in za enotno fronto in za vse, kar proletarijat hoče, samo za javno pisanje resnice ne, kajti resnica bo že v žepu!

Popolnoma v žepu pa vendarle ne. Toliko zanimanja smo zbudili zadnje tedne za ta vprašanja, da bo med 50 člani »Soc. tiskovne zadruge« vendar eden ali drugi s časom izpregledal. Tudi leta 1920. je Fil. Uratnik na strankinem kongresu po dogovoru s Tonetom predlagal 50 članov v izvrševalni odbor in tudi zmagal proti edinemu glasu našega tajnika, a vendar je tistih 50 članov potem na raznih sejah prišlo do spoznanja in prav tisti izvrševalni odbor je pripravil Trboveljski kongres l. 1921, ki je napravil definitivno red v naši stranki. Brez delavcev ne pojde, sami juristi ne bodo sedeli v »Soc. tiskovni zadrugi«, če bodo pa sedeli, bo proletarijat še prej izpregledal in še prej vprašal, kam so šli njegovi milijoni.

Božji mlini meljejo počasi, a gotovo. Resnica pa je tisti božji mlin. Delavci napredujejo v svojem znanju in zanimanju in ko bodo spoznali, bodo z lahkoto odrinili iz svojih vrst vse tiste, ki jim bodo črno na belem dokazali, da so lagali. Takrat bodo lahko primerjali pisavo »Napreja« s pisavo »Delavca« o »Soc. tisk. zadrugi l. 1923.«

K zedinjenju.

Zabukovca. Ker me že boli vse živčevje od tega večnega prekljanja po raznih socialističnih listih, si osvajam pravico izreči par besedi k položaju in obstoju vseh socialističnih struj v Sloveniji, ki jih je že res za cel Babilon skupaj. Torej, dragi prerekači: Kot zaveden proletarec čitam vse časopise, v kolikor jih nimam naročene, si jih pa

izposojam. Sodim pa po svoji glavi! Prišel sem do zaključka, da ste voditelji in tisti, ki se hočete biti voditelji raznih novopečenih strank ali zblazneli ali se pa čisto po otročje hočete igrati z nami, še ne dosti zrelo maso. Od leta 1921. sem se je razcvetelo in usahnilo pri nas kakih četrto ali pet socialističnih političnih organizacij iz ene pokrajinske SSJ, katera, kakor vidite, še sedaj obstoja in ki ste jo, če še kaj pomnite, pomagali ustanoviti tudi vi sami. Sedaj pa hočete imeti še kar naenkrat nekake »neodvisne« in »oblastne« po vrhu. Kako se pa to čuje v socialističnem gibanju? »Neodvisen!« »Oblasten!« Ko pa vendar hočemo biti vsi enakj in združeni! Ni li torej bolj prikladno prvotno pokrajinsko ime stranke SSJ? Ne bodite torej kakor otroci, ki delajo iz blata ali peska svoje hišice, ter hočejo imeti vsak trenutek drugačno obliko, dokler ne pride oče ali mati, da jih nažene, češ, da ne boste vsi blatni in nemarni. Torej, sodrugi, ali bolje rečeno: uskoki: Socialistični proletarijat že gleda in razsoja, da tako ne sme iti dalje in da vi kot takj kmalu ne boste več za drugo nego za staro šaro. Zakaj? Zato, ker socialistični voditelji, ki je dobil zaupanje od proletariata, ne sme gledati na osebnost ali na to, kdo mu je bolj simpatičen. Ampak oni, ki mu je bila podana funkcija, mora gledati, da se drži strogo pravilnika ali statuta, na katerega temelju je bil postavljen kot funkcionar. Gledati mora na red in disciplino v organizacijah in vedno ter povsod mu mora biti organizirano edinstvo proletariata pred očmi. Vsi nedostatkj se morajo takoj odpraviti in javno med članstvom razjasniti in ono ima pravico potom svojih delegatov stvar razsojati. Tem potom zasačeni ali obsojeni naj se poberejo k resničnim oblastnikom ali pa naj kot navadni člani prenašajo svojo obsodbo. Ne pa tako, kakor si nekateri predstavljajo, da če ni kdo voditelj ali kakšen funkcionar na prvem mestu, pa mora začeti kar novo stranko, seveda »socialistično«.

Pa, žal, med take »socialiste« spadajo tudi škofje, župniki, razni narodnjaki itd. Torej zapomnite si. Mi kot proletarci hočemo imeti socialistično stranko, ki je res socialistična, začrtana po Karlu Marksju in Engelsju, z geslom: V

združenem proletariatu je moč! Krajevne organ. SSJ in KDZ, porabite tudi ve svoje glave, saj jih imate vendar zato, da mislite in razsodite boste, da oni, ki si ustvarjajo vsak mesec kakšno »oblastno« ali »neodvisno« organizacijo na novo, gotovo niso pravi voditelji proletariata, ampak navadni lopovi, ki pomagajo namenoma ali nenamenoma potom razdruženega proletariata kapitalistom, da nas lažje izmozgavajo do kosti. Ali tega nič ne občutite? Mi imamo statut; tisti, ki je zanj in se čuti proletarca, naj ostane potom njega socialist na temelju gori omenjenega gesla. Pravilnik naj se na strankinih zborih ali kongresih po razvoju preustvarja, vsak se mu pa naj pokorava in konec bo cepitve ter osebnosti. Kadar pa zmaga naša evolucija, bomo pa oblastni in neodvisni, pa ne nad nezavednim proletariatom ampak nad onimi kapitalisti, kolikor jih še bo ostalo. Torej proč z raznimi frazariji in domišljavci, ki »zedinjujejo«, pa le cepijo. Če smo zavedni, smo ob enem že tudi združeni brez onih uskokov, če smo nezavedni, nam nobeno združenje ne pomaga. Od tega imajo korist le posamezniki. Proletarec, v združenju je moč, to ti kliče oni, ki si osvaja misliti! — Proletarec, rudar.

(To pismo preprostega delavca nam dokazuje bolj nego vse drugo, da delavstvo že prav dobro razločuje nadvlado sklepov, nadvlado načel od nadvlade oseb in da ne smatra za terorista tistega, ki zahteva povsod poštenega in točnega izvrševanja sklepov, to je načel, da mu je pa terorist oni, ki daje nezavednosti in lenobi koncesije, češ: saj ni treba, da bi bili tako natančni! Imeli smo voditelje, imeli smo celo strankinega predsednika, ki je do zdajnjega mislil, da je pravilnik delo enega samega človeka. In ker tega človeka sedaj sovražijo in ga hoče ubiti, pa ubija tudi pravilnik, ki je duševna last vse stranke! Koren izjavlja danes na svojih sestankih: »K zedinjenju (tistemu, ki ga hočejo dezerterski voditelji) poidemo preko pravilnika!« Če ne verjamete, pa povprašajte Korena, pa poglejte njegovo sedanje tajno rovarsko delo, naročeno od ljubljanskih zelenih omizij in konsumarske avtokracije, poglejte si, kako je ostal v pokrajinskem odboru v ogromni manjšini s svojo resolucijo, pa vseeno

„Rodbinska knjižica“.

Stvarnik je tolažil ogorčenega moža.

»Nikar se ne jezi, krona mojega stvarstva. Vse to sem naredil tako tebi na ljubo, kajti živila bosta z ženo in se množila, da napolnita vso zemljo. Žena naj ti bo podložna kakor svojemu gospodu. V enem telesu naj biva ena duša in hvali svojega stvarnika, ki jo je ustvaril po lastni podobi!« S temi besedami je dobri stvarnik dovršil svoje veliko delo in ker se je bližal večeru že šesti dan, se je napotil v raj, da si malo odpočije. Človek je ostal z ženo na trati. Legel je k nji, stegnil svojo kosmato roko in pogladil družico po golem telesu. Zganila se je in odprla oči.

»No kaj sediš kakor klada in buliš oči?« je zazvenel njen osorni glas. »Stopi hitro in prinesi mi zrcalo, kolonjske vode in rdečega barvila, pa šivilje ne pozabi opozoriti mimogrede, da me počaka doma. Pridem takoj, ko se oblečem in umijem.«

Mož je poskočil kakor ranjena zver in zatulil, da so se zdramile vse rajske živali. »Kako praviš? Vode, katalonske vode in perila naj ti prinesem? In kaj

meniš, da sem tvoj sluga? Dobri stvarnik je dejal, da mi boš podložna kakor svojemu gospodu. Zapomni si to in izbij si iz glave take in enake misli!«

Ženi so se zaiskrile oči. Dolge tanke prste je zasadila v moževe lase in tresla kocasto glavo, da se je siromaku zdelo, kakor bi plesala zemlja pod njim. Kolikor las je držala v pesteh, toliko jih je moral pustiti na mestu prvega spopada in srečen je bil, da je odnesel cele peče. Bežal je na vso moč v raj in šele v predsobi dobrega stvarnika se je ustavil. Službujoči angelj se je prestrašil ob pogledu nanj.

»Kaj ti je človek, da si tako bled in upehan?«

»Povej, sporoči, naznani — — oh, ah, pojdi k stvarniku in — — uh, reči mujna zadeva, strašna zmeta, revolucija, upor — — oj, ojoj, lasje, glava, da, hitro, za božjo voljo te prosim . . .«

»Stvarnik ne sprejema«, je odgovoril angel jecljajočemu človeku. »Važno sejo ima. Poincaré in Lenin sta pri njem . . .«

Tu se poglavje konča in moram priznati, da nisem bil posebno zadovoljen, ko sem to ugotovil. Radovednosti me muči, kaj so sklenili predsedniki treh za-

veznih republik. Morda so ustanavljali srednjo antanto, kdo ve?

Naslednje poglavje pravzaprav ni poglavje, temveč okostnjak nevidnega telesa. Dvanajst članov ima ta okostnjak in je brez glave in nog, roke pa so okrnjene tako, da vsa zadeva sploh in posebe ni niti miš niti ptič. V tem delu govori družinska knjižica o otrocih in spe ali po domače povedano o tem, kar bo prišlo, če ne bo prišlo in ne bo prišlo če bo prišlo, ali da se izjavim in izrazim še bolj natančno, če ne bo zlezlo ne bo prišlo in če bo zlezlo, bo tudi prišlo. Lisica ima svoj brolg, jazbec tudi, polh tudi, podgana tudi, sraka ima svoje gnezdo, vrana tudi, kavka tudi, vrabec tudi, polž ima svojo hišico, školjka tudi, želva tudi, mravljinčar tudi, glista ima svoje luknje, krč tudi, miš tudi, božji volek tudi, samo sin človekov nima kamor bi položil svojo glavo, človek kot krona vsega stvarstva pa ima katoliški kurnik, kjer lahko nemoteno vali in goji svoj zarod. Knjižica z uradno pečatjo in verodostojnim lastnoročnim podpisom gospoda župnika je namreč urejena tako, da lahko zakonska mož in žena rodita dvanajst otrok. Nič več in nič manj kakor dvanajst. Trinajsti bi bil že

nezakonski ker v knjižici zanj ni prostora, med družinske spomine, o katerih bom povedal pozneje, ga pa tudi ni mogoče kar meni nič tebi nič vtakniti. Otrok pomeni konec spominov in višek skomin, torej ne spada tja in bi bila tozadevna zmeta merodajna za preiskavo odgovarjajočega dela možganske površine. Ko sem bil pregledal vseh dvanajst kurnikov in dognal, da je vse v najlepšem redu, samo postelj in korit manjka, sem zatisnil oči in ušesa in zasanjal po pesniškem receptu sladke sanje bodočnosti. Minka je kuhala v kuhinji joto (basnopisec Mikčinski je sestavil nov jedilni list iz predlanskega sladkega zelja in prihodnjetejnega kislega fižola, ki ga je krstil z joto in pravil, da je posebno tečna hrana za naše državne uslužbence in naj mi ne zameti, da sem izdal mladi ženi svojo skrivnost) in zato so bile moje sanje v dveh smereh jako sladke. Iz kuhinje je prihajal duh zapeljive jote, v kurnike pa sem v duševni napetosti razmeščal lepo po vrsti in v najlepšem redu svoj bodoči nameravani zarod.

(Dalje prih.)

NAŠA MOČ JE V ZAVEDNOSTI!

dela sedaj proti sklepom večine! In Koren pravi, da je za progresivni davek in da je sploh za ves pravilnik, samo preko njega je pripravljen iti, če bi utegnili škodovati zedinjenju bogov! To dokazuje, da se Koren v dvajsetih letih svojega socialistovanja še ni naučil, kaj je dolžnost in resnost, da so mu bila socialistična načela doslej samo v osebno zabavo in zato jih je priznaval. Danes jih faktično niti priznava ne več.)

Politične vesti.

* **Odnosaji naše države z Italijo** so zamotani pa se še vedno bolj motajo. Časopisje mora pri tem motanju obdržati hladno kri in dostojen ton. Če bo šlo tako naprej, bo časopisje končno še pozabilo, da se sploh kaj vrši med Jugoslavijo in Italijo.

* **Makedonstvujušči** so ponovno sklenili iti na delo. »Jutranje novosti« se boje za naše južne kraje in pravijo, da jim preti nevarnost. Makedonstvujušči bodo s svojo akcijo povzročili marsikakšno nasilstvo, ampak prizadetim ne bodo vse tožbe časopisja nič pomagale. Treba je iti drugače na delo.

* **V Brnu** se je vršila v sredo kazenska razprava proti čl. državnim uradnikom in dvema nastavljencema voj. poveljništva, ker so baje vohunili v prid Poljske. Obsojeni so bili na težke ječe od 13 mesecev do 3 1/2 leta.

* **Francozi** so zasedli v četrtek ob 6. zjutraj mesto Limburg, ki je blo dosedaj je proglašeno za zasedeno. Vojaške oblasti nadzirajo sedaj ves promet v Limburgu, areterale so tudi namestnika gimnazijskega ravnatelja in so gimnazijo spremenili v vajašnico.

* **Mirovna pogodba za mir s Turčijo** je že sklenjena. Vprašanje Mosula bo razsojal svet Društva narodov. Turčija bo dobila suverenost nad otoki Imbros in Tenedos ob vходу v Dardanele, Grčija pa nad otoki Lemnos, Samos in drugimi otoki v bližini Dardanel. Italija bo dobila Dodekanez. Skozi Dardanele bo svobodna plovba vsaki državi. Turčija bo zaprosila za sprejem v Društvo narodov. Turčija ne bo plačala nikakih zasedbenih stroškov, Anglija pa bo obdržala za 5 milijonov turških funtov obe vojni ladji, ki jih je zaplenila začetkom svetovne vojne v svojih ladjedelnicah.

STROKOVNE ORGANIZACIJE SO OD POLITIČNIH ORGANIZACIJ »NEODVISNE«.

S tem lepim geslom je obdelaval France Svetek sodruge-delegate kovinarskih organizacij na kov. kongresu na Jesenicah. Pa še resolucijo je predložil s tem besedilom, ki je bila sprejeta soglasno. Take resolucije so bile sprejete tudi na strok. konferenci v Mariboru in Celju 1. 1922 in tudi na splošnem strok. kongresu v Ljubljani, na katerem je bil France Svetek izvoljen prvi in zadnji-krat za predsednika. Nekatere organizacije, ki so včlanjene v strok. komisiji, so zahtevale strankarsko neodvisnost tudi v delanju, toda s temi se je Fr. Svetek sprl. Posledica je bila, da so zapustile Svetkovo »oberkomando«, ker so funkcionarji sprevideali, da uvaja politično koristolovstvo na račun strokovnih organizacij. Nekateri še tega do danes niso spregledali, ali pa se ne upajo spregledati, pa jih je le malo.

Pretekli dnevi se je pokazalo, da skušata Svetek in neizvoljeni tajnik Strok. komisije s pomočjo političnih eksponentov dr. Koruna in ekspredsednika SSJ Korena kar po domače odstaviti neljubega jim okroglega tajnika Strok. komisije v Celju, ki je od proletariata izvoljen. Na mesto tega tajnika je hotel postaviti Svetek na priporočilo ekspredsednika SSJ človeka, ki bi delal dr. Korunovo politiko v Strok. komisiji v Celju. kakršno dela Svetek sam v Ljubljani. Pred letom je ta slavni F. S. grozil mariborskim delegatom SSJ na konferenci v Celju s palico, tajnika Čeha, starega boritelja in zavednega sodruha, je pa skušal odstaviti, ker ni trobil v Svetkov rog. Mariborčani so se temu takrat prav tako uprli, kakor zdaj Celjani.

Op. uređ. Prav je tako, da strok. organizacije same branijo svoje izvoljene funkcionarje pred političnimi koristolovci in pred vsakim nasiljem. To pa tembolj zdaj, ker Strok. komisija menda nič drugega ne dela, nego samo politiko. Tudi sedanji Korenov puč bi ne bil trajal ves teden, če ne bi stal za njim pre-

brisani dr. Korun in poslušno predsedstvo Strokovne komisije, ki daje na razpolago svoje nastavljence za pisanje in razpošiljanje Korenovih in Korunovih resolucij. Da pomaga pri teh »nepolitičnih« poslilih tudi kovinarska centrala, se lahko prepričate po Golmajerjevem rokopisu na naslovih. To je bil tudi »nepolitični« urednik »Rdečega prapora« in sploh se je kar tam v Selenburgovi ulici 6/II zasidralo »nepolitično« tajništvo »nepolitične« stranke dr. Koruna. Uradnik bolniške blagajne Jos. Tome je podpisan na najnovejši resoluciji samo kot slamnat mož, vpliva itak nima nikjer več, odkar mora plesati po Kocmurjevem taktu.

Zakaj so ti ljudje »nepolitični«? Zato, da se članstvo ne bi smelo brigati za politiko, da bi ostalo politično nevedno in da bi se zopet vrnil tisti zlati Kristanovski časi, ko je politično stranko tvorilo samo nekaj Kristanovih zaupnikov, volilne backe pa so dajale strokovne organizacije. Kako komodno je voditi tako proletarsko politiko! Nič drugega ni treba, samo kandidate postaviti, potem pa kar naročiti vsemu strokovno organiziranemu delavstvu, naj volji solidarno »delavske« kandidate. . . . Samo to je šitno, da delavstvo ni več tako zeleno! Čitati zna!

„Kri padlih bo semenovih . . .“!

Ali je proletariatu treba teh večnih prepričev? Ali ne bi bilo lepše in boljše, če bi bil mir? Če imajo voditelji tako vroče kri, naj se tepejo med seboj, proletariata pa ni treba mešati med te ogabne spore.

Tako govorijo nevedneži. Voditelji se namreč ne kregajo med seboj samo zaradi lepih ali nelepih oči ali pa zaradi svoje vroče krvi, ampak zaradi milijonov, čigavi bodo. Ti milijoni pa niso last nobenega izmed voditeljev, ampak last delavstva. Če bi bilo delavstvo zavedno, bi ne dovolilo, da se voditelji sami med seboj kregajo za te milijone, ampak bi zahtevalo javnega pojasnila o teh milijonih. Pri takem javnem pojasnilu bi prišlo na sled tudi še drugim milijonom, ki so bili nekdanj last delavstva, pa se voditelji danes ne kregajo več zanje, ker so že lepo tiho izginili v žepe posameznikov, ki so si jih lepo »v bratski slogi« razdelili med seboj, ko je delavstvo spalo ali pa se med seboj kregalo za žabjo volno. . . .

Če bi bilo delavstvo zavedno, ne bi govorilo, da naj se voditelji kregajo na samem med seboj, ampak bi zahtevalo od njih javnega računa o svojih nekdanjih milijonih. Tudi bi ne govorilo o socializmu, da ni zanič, ker se pri njem samo posamezniki rede in bogate, ampak bi te posamezne stare in zaslužne »sodruge« vprašalo, odkod imajo svoje milijone, ali so si jih zaslužili pri prenašanju žakljev v konsumu, ali pri žaganju lesa, ali so si jih prihranili od svojih plač kot železničarji itd.

Pa malo je še zavednih delavcev. Samo tisti so, ki zahtevajo, naj socialistični dnevnik še nadalje piše javno brez ozira na to, če komu ta ali ona resniča ni všeč. Ti pa ne zahtevajo tega samo z besedami, ampak tudi delajo in žrtvujejo, da »Naprej« do svoje dolžnosti lahko izpolnjuje. Če drugega ne, vsaj naročnino pošljejo, to pa posebno takrat, ko opazijo, da delajo sodruzi milijonarji s polno paro na to, da naš dnevnik umolkne. Da ne bo umolknil, za to je delavstvo že poskrbelo. Zavedni delavci pa poskrbite, da se bo tudi povečal. Nezavedni se namreč norca delajo, če vidijo list na samo 2 straneh. Mislijo, da je moč resnice v velikosti papirja in zato obupavajo nad našo zmago. Poskrbite, da se bo za vsakega odpadlega naročnika iz vrst »socialistov za tajno delovanje« priglasilo 10 novih naročnikov iz vrst delavcev, ki hočejo, naj socialistični dnevnik piše o vsem javno, da bodo vsi vedeli, kje so in čigavi so — milijoni.

Razno.

r **Milostljiva gospa »Pravica«!** Vi ste se ustavili na »udarjaših«, ki jih baje ustanavlja celjska soc. demokracija, kakor ste razvideli iz »Napreja«. Pravzaprav ti »udarjaši« ne bodo imeli drugega namena, kakor varovati ljudi pred udarjanjem megalomanije, ki se sedaj tako čudovito širi med pastirje iz uredništva Pravice. Blaznite, gospa,

zato pa morajo udarjaši gledati na to, da se vaša blaznost ne bo širila. Kar se pa tiče opice in razvoja človeka, konstatiramo, da vaša črna rimljanska družba razvoja nikakor ne more priznavati, ker se tudi sama prav nič ne razvija, ampak je še vedno čisto navadna opičja družba, ki caplja za farbarji. Naši delavci imajo v opici le pramnico, dočim vidite vi v svojih delavcih — zapeljanih — žive opice, katerim ste vi še vedno mamica. Na svidenje!

r **Upokojenci** katerim so dosedaj izplačevali pokojninske prejemke davčni uradi (v Ljubljani finančna deželna blagajna), bodo od 1. avgusta 1923. dalje prejemali svoje prejemke od računovodstva delegacije ministrstva financ preko poštnega čekovnega zavoda. Ti upokojenci naj se takoj zglasijo pri pristojnem davčnem uradu, da podajo tam natančni naslov. V bodoče naj pravočasno javijo vsako spremembo naslova računovodstvu delegacije ministrstva financ, kamor naj se tudi obračajo radi eventualnih sprememb glede draginjskih doklad in radi drugih reklamacij. Delegacija ministrstva financ v Ljubljani.

r **Kako se bančni ravnatelji branijo vpogleda v bančne knjige.** V Trstu si je želel neki delničar ogledati bilanco Jadranske banke v svojem in v imenu drugih delničarjev. V ta namen je zaprosil ravnateljstvo, ki mu je to pravico priznalo in mu prijazno ustreglo. Komaj pa je delničar imel pred seboj knjige, je pridrvel od nekot Kamenarovič in se rohneč vrgel na delničarja. Prisotni uradniki so Kamenaroviča odstranili, da se je mogel delničar nemoteno poslužiti svojih pravic. Vzrok, ki je dovedel Kamenaroviča do takega besnega izbruha, leži najbrže v nepopolnosti bilančnih knjig in v strahu Kamenaroviča.

r **Nasilje v sili.** »Pravica« z dne 12. julija je prinesla pod naslovom »zgodovinske anekdote« povestico o lordu Pelhamu in kuncu. Tam pripoveduje, da je neki, potepuh prisilil lorda Pelhama z revolverjem v roki, da je kupil njegovega zajca za 2400 predvojnih kron. Lord se ni mogel ubraniti. Deset let pozneje si je dotični potepuh opomogel in postal mesar ter pošten državljan. Lord je šel kot kmetič oblečen k tem mesarju ter ga istotako prisilil, da kupi belega zajca za 2400 predvojnih kron, sicer bi ga lord izročil sodišču. Stvar se je v miru iztekla. »Pravica« pa dodaja zraven svoj komentar, kjer pravi: »Ali ni taka poravnava najboljša? Kdo drug bi ga bil izročil sodišču, in učinek?: pota, stroški, mesar, ki je bil takrat delal gotovo v stiski, bi bil izgubil dobro ime itd. S tem »Pravica« priznava, pa je nasilje v stiski dovoljeno. Ali ni tako? »Pravica« se nam sicer ne zdi toliko vredna, da se zavedamo ob njeno pacanje, prvič, ker jo zaničujemo kot podlo lažnjivko in nemoralni nestvor, ki zagovarja razne podlosti, in drugič, ker je danes itak le še malokdo bere. Vendar smo gornje dejstvo konstatirali, ker so »Pravničarji« znani kot dobri katoličani, ki imajo božje zapovedi: ne kradi, ne ubijaj! itd.

Iz strok. gibanja.

g **Stavka pomorcev iz Dubrovačke plovidbe** je končana. Mornarski delavci dobe 50 % povišanje plač. Ostali mornarji pa stavkajo še naprej.

Vestnik „Svobode“.

v **Izlet!** Celjska D T E priredi to nedeljo (15. jul.) izlet v Hudičev graben. Vabljeni so vsi, ki so v enoto vpisani in pa tudi drugi zavedni Celjani. Vsak naj prinese za opoldne kak prigrizek s seboj. Kdor ima kako večjo žogo in pa vrvc za skakanje, uaj jo tudi s seboj prinese. Dobrodošli pevci in oni ki znajo igrati na mandolino, kitaro ali kak podoben instrument! Zberemo se ob 7. zjutraj pred mestno meščansko šolo v Štrosmajerjevi ulici nasproti Zvezne tiskarne. Na svidenje!

v **Odbor celjske D T E** ima sejo v ponedeljek 16. t. m. ob 8. zv. v Strokovnem tajništvu. (Vodnikova ul. 3.) Dnevni red je silno važen, zato pa naj vsi odborniki brezpogojno in točno pridejo na sejo!

Širite proletarski tisk!

Dopisi.

. **Jesenice.** Dragi sodrug urednik, gotovo ti je znano, kje se nahajajo Jesenice, toda o razmerah si pa — seveda po naši krivdi — bolj malo poučen, kar bomo pa v bodoče skušali popraviti. Torej da boš vedel, vse je božja volja in volja posameznikov, ki delajo neumorno za napredek na gospodarskem kakor na kulturnem polju, na ugledu države na zunaj in znotraj itd. Za danes en sam slučaj v dokaz: Preteklo soboto stojim na peronu, ko je privozil brzovlak, ki vozi v smeri Trst - Jesenice in dalje v Avstrijo in Nemčijo. Vlak se ustavi in nekateri potniki si želijo kaj za okrepčilo, in ker je tam tudi takozvanj bife, opremljen z vsem potrebnim in tudi prodajalka je na svojem mestu, se obrnejo seveda tja, ker za restavracijo ni časa. Toda prodajalka v bifetu ne postreže — ne sme. Tako izgleda kakor da je vse samo v zasmeh pripravljeno. Pozneje sem zvedel, da v bifetu ne sme potujočemu občinstvu postreči, niti če potniki brzovjavno naročijo, niti v skrajni sili. Tako je na primer nekdo od potujočih lepo prosil malo vode, ali reklo se mu je, da dobi vode v Podrožici; enako so odgovorili neki materi, ki je prosila vsaj eno žemljo za svojega otroka. V svoje začudenje sem zvedel, da je to vse za sluga g. carinskega upravnika tukajšnje carinarne in to radi tega, ker je ljut na restavraterja, in baje radi tega, ker mu ni hotel dati litrček boljšega čez policijsko uro. Govore celo, da se je visoki gospod baje tako spozabil, da je prepo-vedal svojim podrejenim pod kaznijo 10 Din vstop v restavratijske prostore. Kdor pozna razmere in okolščine uslužbencev na kolodvorih, bodiši od cartnarne ali katerekoli kategorije, ve, kako da je s tem nastavljena past podrejenim, ker lahko pride nevede do kazni, katera nima za posledico samo zgube pri denarju — ki ga pa vsak prokleta težko pogreši — ampak je večkrat to hujše, ker mu računajo da je že bil kaznovan, kar mu še pozneje večkrat in mnogo škoduje, zlasti pri takih samodržcih, ki si najbrže domišljujejo, da je vse le radi njih tukaj in ne obratno. To da takih metod in metodarjev se bomo branili in tudi obranili, pa naj se nahajajo na carinarni ali drugod, to naj si zapomnijo. Na svidenje! Opazovalec.

Javnost je stroj, ki še ne funkcionira povsem točno, ki se pa od dne do dne izpopolnjuje. Kakor se je Korunov puč v njem zdrobil, tako se bo zdrobil Korenov puč. Vi, malodušneži, preberite si v »Lj. gl.« mnenje, ki ga ima o tem stari lev socialističnega gibanja na Slovenskem — trboveljski proletariati!

Pot mimo globokega brezdnja je nevarna, vendar se je ne ustraši pogumen popotnik. — Proletarec, bodi ta tvoj vzor!

Izdajatelj: Zvonimir Bernot (v imenu pokr. odb. SSJ in KDZ).
Odgovorni urednik: Alojz Leskošek.
Tisk Zvezne tiskarne v Celju.

Inštalacijsko podjetje išče skladiščnika

z znanjem materiala, za takojšnji nastop. Pismene ponudbe pod št. 563, na Aloma Company, anončna družba, Ljubljana, Kongresni trg 3.

Kupimo vsako množino starega svinca Puškarna v Kranju.

Več dobrih minerjev

za rovsko delo (eventuelno akord) pri veliki stavbi sprejme takoj, »Slograd« d. d., Ljubljana.